

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

2005 m. gegužės 3 d. Nr.1020-7-22
Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 2-ojo departamento direktorės Vidos Atraškienės 2004-05-31 pavedimu Nr. 1020-7 vyresnioji valstybinė auditorė Aurelija Brukštutė ir 2004-09-13 pavedimu Nr. 1020-7-1 specialistė (valstybinio auditoriaus padėjėja) Audronė Vaitkevičiūtė atliko Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – Teismas) finansinį auditą.

Audito užduotis

Audituojamas subjektas – Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, adresas Gynėjų g. 6, LT-01109 Vilnius, identifikavimo kodas 188602032. Audituojamu laikotarpiu Teismui vadovavo Teismo pirmininkas Vytautas Greičius. Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja dirbo Henrika Ališauskienė. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo 1995-04-18 įstatymu Nr. I-856 patvirtinto Lietuvos Aukščiausiojo Teismo statuto 29 straipsnio 4 punkte ir Teismo pirmininko 2002-10-09 įsakymu Nr. 01-01-29 suteiktus įgaliojimus Teismo ūkinius ir finansinius klausimus sprendžia, Teismo finansines ataskaitas pasirašo Teismo kancleris. Teismo kanclerio pareigas ėjo Jonas Kryževičius.

Audituos 2004 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balansas (Forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-01-01 ataskaita (Forma Nr. 2), kitos ataskaitos (Formos Nr. 5, 6, 8, B-1, B-11) ir apyskaitos (Formos Nr. 3, 4, 7).

Šio finansinio audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausančią turta, dalis.

Ši ataskaita nurodo tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinių ataskaitų vertinimas bus pateiktas valstybinio audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir įstaigos finansinės veiklos rezultatai

Finansinis auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2004-01-20 įsakymu Nr. V-12 patvirtintus Valstybinio audito reikalavimus.

Ištyrus vidaus kontrolę ir rizikos faktorius, susijusius su įstaigos veikla ir apskaitos sistema, buvo atliktos savarankiškos (detalios) audito procedūros pagal parengtas audito programas šioms audito sritims: darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui, pinigų, turto ir išlaidų. Sandorių auditas atliktas pagal turto ir išlaidų audito programas, o gautinų ir mokėtinų lėšų auditas atliktas pagal visas numatytas audito programas. Audito metu buvo surinkti įrodymai audito nuomonei pareikšti.

Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2003-12-11 Nr. IX-1884, su vėlesniais pakeitimais) Teismui buvo patvirtinta 10 617,0 tūkst. Lt asignavimų: 10 386,0 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 7 416,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 231,0 tūkst. Lt turtui įsigyti. Teismas 2004 metais vykdė dvi programas „Teisingumo vykdymas“ ir „Specialioji biuletenio leidybos programa“. Patvirtinti biudžeto asignavimai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-03 nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) paskirstyti Teismo vykdomoms programoms: „Teisingumo vykdymo“ programai buvo skirta 10 542,0 tūkst. Lt asignavimų: 10 311,0 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 7 416,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 231,0 tūkst. Lt turtui įsigyti, „Specialiajai biuletenio leidybos programai“ – 75,0 tūkst. Lt asignavimų (75,0 tūkst. Lt išlaidoms).

Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-19 nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ minimaliai mėnesinei algai ir bazinei mėnesinei algai padidinti Teismui buvo paskirta 44,8 tūkst. Lt asignavimų (iš jų 34,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui). Iš viso 2004 metais Teismui buvo patvirtinta 10 661,8 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

1 lentelė

tūkst. Lt

Programos pavadinimas	Patvirtinti biudžeto asignavimai	Spec. programos 2004-01-01 likutis	Iš viso patvirtinti biudžeto asignavimai	Gauti biudžeto asignavimai	Gautų ir patvirtintų biudžeto asignavimų skirtumas	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos	Kasinių ir faktinių išlaidų skirtumas	Kasinių išlaidų ir patvirtintų biudžeto asignavimų skirtumas
1	2	3	4	5	6 (5 – 4)	7	8	9 (7 – 8)	10 (7 – 4)
Teisingumo vykdymas	10586,8	-	10586,8	10564,6	-22,2	10564,6	10565,5	-0,9	-22,2
Specialioji biuletenio leidybos programa	75,0	11,4	86,4	51,9	-34,5	51,9	55,0	-3,1	-34,5
Iš viso biudžeto asignavimų:	10661,8	11,4	10673,2	10616,5	-56,7	10616,5	10620,5	-4,0	-56,7

Teismas 2004 metais panaudojo visus 10 616,5 tūkst. Lt gautus valstybės biudžeto asignavimus pagal Išlaidų sąmatoje numatytus išlaidų straipsnius (2004 metų kasinės išlaidos sudaro 10 616,5 tūkst. Lt). Teismas 2004 metais gavo 56,7 tūkst. Lt (10 673,2 – 10 616,5) mažiau biudžeto asignavimų, negu jam buvo patvirtinta (1 lentelė). Didžiausią (21,9 tūkst. Lt) programai „Teisingumo vykdymas“ patvirtintų ir gautų biudžeto asignavimų skirtumą sudaro nepanaudoti darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirti biudžeto asignavimai. Teisme 2004 m. II pusmetį buvo planuoti biudžeto asignavimai naujo Tarptautinės teisės ir Europos Sąjungos teisės departamento steigimui, kuris įsteigtas tik 2004-11-11. Įsteigus Teisme minėtą departamentą, etatų sąrašė buvo patvirtinti keturi nauji etatai, tačiau iš jų užimti buvo tik du. Teismas, vykdydamas programą „Specialioji biuletenio leidybos programa“, per 2004 metus planavo išleisti tris biuletenių „Teismų praktika“ numerius, o faktiškai išleido du numerius, todėl šios programos vykdymui gauta 34,5 tūkst. Lt biudžeto asignavimų mažiau, negu buvo patvirtinta.

Teismas su finansinėmis ataskaitomis pateikė Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2005-01-01 ataskaitą (Forma Nr. B-12), kurios duomenimis 2004 metais numatytas programos „Teisingumo vykdymas“ uždavinys buvo įgyvendintas ne pagal visus vertinimo kriterijus.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad valstybės tarnautojams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, šeimos narių ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, gali būti skiriama iki 5 minimalių mėnesinių algų (toliau – MMA) dydžio pašalpa. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 10 punktu leista biudžetinių įstaigų ir organizacijų vadovams skirti darbuotojams, kurių materialinė būklė sunki dėl ligos, šeimos narių mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra darbuotojo raštiškas prašymas ir pateikti atitinkami tai patvirtinantys dokumentai, iki 5 MMA dydžio materialines pašalpas iš sutaupyto darbo užmokesčio fondo lėšų.

Teismo kancleris J. Kryževičius 2004 metais savo įsakymais 35 darbuotojams (valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis) iš viso skyrė 46 600,00 Lt materialinių pašalpų. Iš jų 14 145,00 Lt materialinių pašalpų Teismo kancleris J. Kryževičius skyrė neteisėtai, nesant minėtuose teisės aktuose nustatytų pagrindų. Materialines pašalpas neteisėtai gavusių Teismo darbuotojų sąrašas pateiktas 2 lentelėje.

Eil. Nr.	Teismo kanclerio įsakymo data ir numeris	Materialinę pašalpą gavusio Teismo darbuotojo V. Pavardė	Skirtos materialinės pašalpos dydis, Lt
1	2004-02-24 (2.3)-2K-13	L. Švabovič	500,00
2	2004-03-05 (2.3)-2K-17	V. Giedraitienė	500,00
3	2004-03-15 (2.3)-2K-21	M. Čiučiulka	950,00
4	2004-03-17 (2.3)-2K-22	L. Baužienė	1050,00
5	2004-03-18 (2.3)-2K-23	M. Klusovskaja	500,00
6	2004-03-22 (2.3)-2K-25	R. Pakulienė	900,00
7	2004-05-03 (2.3)-2K-34	B. Petrauskaitė	420,00
8	2004-05-03 (2.3)-2K-35	R. Bertulienė	1500,00
9	2004-05-20 (2.3)-2K-42	D. Kučinskienė	1300,00
10	2004-05-24 (2.3)-2K-43	V. Aleksejenkovas	575,00
11	2004-06-08 (2.3)-2K-47	R. Pakulienė	950,00
12	2004-07-01 (2.3)-2K-60	G. Murauskaitė	900,00
13	2004-08-19 (2.3)-2K-78	M. Klusovskaja	500,00
14	2004-09-17 (2.3)-2K-86	T. Štopienė	1500,00
15	2004-10-12 (2.3)-2K-99	V. Giedraitienė	500,00
16	2004-10-12 (2.3)-2K-100	L. Švabovič	500,00
17	2004-10-15 (2.3)-2K-101	B. Bieliauskienė	1100,00
IŠ VISO:			14145,00

Nustatyta, kad Teismas, apskaičiuodamas Teismo darbuotojų darbo užmokestį už kasmetines atostogas ir pinigines kompensacijas už nepanaudotas kasmetines atostogas, į vidutinį darbo užmokestį įskaitė darbuotojų gautas materialines pašalpas ir taip pažeidė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 patvirtintos Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos 5.2 punktą. Dėl šios priežasties Teismo darbuotojams 2004 metais darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir piniginių kompensacijų už nepanaudotas kasmetines atostogas apskaičiuota ir išmokėta 5 674,75 Lt daugiau, negu priklausė, o nuo šios sumos apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų pervesta 1 759,17 Lt daugiau, negu priklausė.

Be to, audito metu buvo nustatytos kitos darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos (skaičiuojant priemoną už laikinai nesančio darbuotojo pareigų vykdymą; skaičiuojant priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą; taikant bazinės mėnesinės algos dydį; skaičiuojant teisėjui darbui užmokesčio skirtumą už skyriaus pirmininko pavadavimą), dėl kurių 2004 metais Teismo darbuotojams buvo per daug apskaičiuota ir išmokėta 1 170,75 Lt darbo užmokesčio ir pervesta 362,87 Lt nuo jų apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų.

Iš viso per 2004 metus Teismas darbuotojams neteisėtai apskaičiavo ir išmokėjo 6 845,50 Lt (5 674,75 + 1 170,75) darbo užmokesčio ir 2 122,04 Lt (1 759,17 + 362,87) nuo jų apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų.

Pažymėtina, kad Teismas 2005 metais ištaisė dalį klaidų. Iš darbuotojų darbo užmokesčio, jiems sutikus, buvo išskaityta 5 583,76 Lt per daug apskaičiuoto ir išmokėto darbo užmokesčio, socialinio

draudimo įmokos buvo sumažintos 1 730,97 Lt. Teismas 2005-03-14 šias sumas pervedė į valstybės biudžetą. Liko neištaisytos 1 652,81 Lt vertės darbo užmokesčio skaičiavimo klaidos, iš jų 1 261,74 Lt (6 845,50 – 5 583,76) darbo užmokesčio ir 391,07 Lt (2 122,04 – 1 730,97) nuo jų apskaičiuotų socialinio draudimo įmokų.

Buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į apskaitą privaloma įtraukti visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius, susijusius su turto dydžio arba struktūros pasikeitimu, to paties įstatymo 12 straipsnio 4 dalis nustato, kad ūkinių operacijų duomenys užregistruojami ūkinės operacijos dieną, arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti. Nesilaikydamas minėto įstatymo ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos (toliau – Tvarka) 16.3 ir 27 punktų nuostatų, Teismas audituojamu laikotarpiu naudojo 18 209,00 Lt vertės kompiuterinę programinę įrangą, kuri nebuvo užregistruota buhalterinės apskaitos registruose ir nurodyta finansinėse ataskaitose kaip ilgalaikis nematerialusis turtas.

Audito metu rekomendavus, Teismas ištaisė šią klaidą ir 18 209,00 Lt vertės kompiuterinę programinę įrangą 2004 metų lapkričio ir gruodžio mėn. teisingai užregistravo buhalterinės apskaitos registruose kaip ilgalaikį nematerialųjį turtą ir nurodė 2004 metų finansinėse ataskaitose.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-11-26 įsakymu Nr. 1K-280, 2003-12-05 perdavimo-priėmimo aktu Nr. 03/(1K-280)-42 iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patikėjimo teise gavo 3 349,89 Lt vertės kompiuterinės įrangos komplektą. Teismas, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Tvarkos 16.1 ir 21 punktų nuostatų, minėtą turtą užregistravo ne ilgalaikio turto sąskaitoje, o užbalansinėje sąskaitoje.

Audito metu rekomendavus, Teismas ištaisė šią klaidą ir 3 349,89 Lt vertės kompiuterinės įrangos komplektą 2004 metų gruodžio mėn. teisingai užregistravo ilgalaikio turto buhalterinės apskaitos registre ir nurodė 2004 metų finansinėse ataskaitose.

Teismas 2004-10-08 vykusiame viešajame prekių aukcione pardavė šį ilgalaikį turtą:

- 6 073,00 Lt vertės kompiuterinės įrangos komplektą, inventorinis Nr. 016365;
- 5 129,51 Lt vertės asmeninį kompiuterį, inventorinis Nr. 016109;
- 1 149,42 Lt vertės asmeninį kompiuterį, inventorinis Nr. 016165.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad valstybės ar savivaldybės institucija, įmonė ar iš valstybės ar savivaldybės biudžeto išlaikoma įstaiga ar organizacija, pardavusi viešuose prekių aukcionuose turtą, turi jį nurašyti. Audito metu nustatyta, kad Teismas, nesilaikydamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 4 dalies nuostatų, viešajame prekių aukcione parduoto ilgalaikio turto nenurašė ir, nesilaikydamas Buhalterinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies ir 12 straipsnio 4

dalis nuostatų, minėto 12 351,93 Lt (6 073,00 + 5 129,51 + 1 149,42) vertės turto pardavimo operacijų neužregistravo buhalterinės apskaitos registruose, nenurodė 2004 metų finansinėse ataskaitose.

Teismas dėl šios klaidos Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balanse ilgalaikio turto likutį neteisingai padidino 12,4 tūkst. Lt (12 351,93 Lt), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 metų apyskaitoje (Forma Nr. 3) nenurodė 12,4 tūkst. Lt (12 351,93 Lt) vertės parduoto turto.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos tvarkos 28.1 punkte nustatyta, kad perimtas ilgalaikis turtas apskaitoje įkainojamas ir rodomas pagal turto perdavimo ir priėmimo akte nurodytą įsigijimo vertę. Teismas, nesilaikydamas minėtos tvarkos nuostatų, buhalterinės apskaitos registruose užregistravo ir finansinėse ataskaitose nurodė 0,00 Lt likutine verte šį patikėjimo teise gautą ilgalaikį turta:

- Oro kondicionierių, gautą iš Teisės instituto 2004-10-01 perdavimo ir priėmimo aktu, vadovaujantis Teisės instituto direktoriaus 2004-10-01 įsakymu Nr. 1T-52 (įsigijimo vertė 6 936,00 Lt, likutinė vertė 0,00 Lt);

- Kompiuterinės įrangos komplektą, gautą iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2004-04-28 perdavimo ir priėmimo aktu Nr. 15.36-108, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-03-29 įsakymu Nr. 1K-099 (įsigijimo vertė 6 073,00 Lt, likutinė vertė 0,00 Lt).

Teismas dėl šios klaidos Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balanse ilgalaikio turto likutį neteisingai sumažino 13,0 tūkst. Lt (6 936,00 Lt + 6 073,00 Lt = 13 009,00 Lt), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 metų apyskaitoje (Forma Nr. 3) įsigyto turto vertę sumažino 13,0 tūkst. Lt (13 009,00 Lt).

Teismas iš viso dėl minėtų klaidų (nenurašyto viešajame prekių aukcione parduoto ilgalaikio turto ir patikėjimo teise valdyti gauto turto užregistravimo apskaitoje likutine verte) Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-01-01 balanse ilgalaikio turto likutį neteisėtai sumažino 0,7 tūkst. Lt (13 009,00 Lt – 12 351,93 Lt = 657,07 Lt), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2004 metų apyskaitoje (Forma Nr. 3) 13,0 tūkst. Lt (13 009,00 Lt) sumažino įsigyto turto vertę ir nenurodė 12,4 tūkst. Lt (12 351,93 Lt) vertės parduoto turto.

Audito metu nustatyta, kad Teismo pirmininkas nepasinaudojo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio 1 punkto ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių (2004-06-15 nutarimo Nr. 543 redakcija) 77.5 punkto suteikta teise biudžetiniais metais keisti jo vadovaujamo Teismo programai numatytų biudžeto asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirti, pateikiant Lietuvos Respublikos finansų ministerijai pažymą apie biudžeto asignavimų pakeitimus. Teismas mokėjimą už 4 300,00 Lt vertės kompiuterinę programinę įrangą vykdė iš 2004 m. išlaidų sąmatoje numatytų išlaidų straipsnio „Kitos paslaugos“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) ir 4,3 tūkst. Lt kasines ir faktines išlaidas buhalterinės apskaitos registruose ir biudžeto

Išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-01-01 ataskaitoje nurodė išlaidų straipsnyje „Kitos paslaugos“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30), ataskaitos 28 eilutėje. Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją šios išlaidos turėjo būti priskirtos ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms, išlaidų straipsniui „Kompiuterinė programinė įranga“ (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.2.1.1.2, minėtos ataskaitos 111 eilutė).

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnio 3 punktu, asignavimų valdytojas Teismo pirmininkas Vytautas Greičius atsako už savo vadovaujamos įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Buhalterinės apskaitos įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už buhalterinių įrašų teisingumą atsako vyriausiasis buhalteris. Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad apskaitos tarnybos vadovas atsako už tinkamą apskaitos tvarkymo kontrolę, atsiskaitymų kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę, kurios metu nustatoma: ar ūkinės operacijos bus atliekamos neviršijant patvirtintų sąmatų ir ar atitinka patvirtintus asignavimus, ar ūkinės operacijos dokumentai yra tinkamai parengti ir ar ūkinė operacija yra teisėta. Teismo pirmininko 2003-11-28 įsakymu Nr. (1.4.)-1T-24 patvirtintų Finansų kontrolės taisyklių 7 punkte numatyta, kad už ūkinių operacijų išankstinę kontrolę Teisme atsakingas Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjas. Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja H. Ališauskienė neuztikrino darbo užmokesčio mokėjimo teisėtumo, ilgalaikio turto buhalterinių įrašų teisingumo. Teismo vidaus kontrolės sistema neuztikrino, kad klaidos būtų laiku pastebėtos ir ištaisytos.

Kiti pastebėjimai

Teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisėjų darbo užmokestis nustatomas įstatymu.

Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001-07-12 nutarimu pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą, vadovaudamasi Teismų įstatymo 120 straipsnio 20 punktu, Teismų Taryba yra išaiškinusi 2003-03-07 nutarimu Nr. 84 „Dėl pritarimo Lietuvos

Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“, 2003-06-06 nutarimu Nr. 113 „Dėl pritarimo papildomai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų išvadai“ ir 2004-04-02 nutarimu Nr. 207 „Dėl pritarimo darbo grupės parengtai teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimo metodikai“. Atsižvelgiant į šiuos nutarimus, Teisme teisėjų darbo užmokestis apskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimą Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-30 nutarimą Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-12-28 nutarimą Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“, reglamentuojančiais teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatyto tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimą 1,75 karto.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001-07-12 nutarimo konstatuojamosios dalies II.1 punkte nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimu Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-12-28 nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo.

Teismo išlaidų didžiausią dalį sudaro išlaidos darbo užmokesčiui 7 304,3 tūkst. Lt (68,8 %), o iš jų teisėjų darbo užmokestis sudaro 3 921,4 tūkst. Lt arba 36,9 % visų gautų ir panaudotų biudžeto asignavimų. Atsižvelgdami į tai, kad iki šiol teisėjų darbo užmokestis nėra tinkamai reglamentuotas įstatymu, negalime pareikšti nuomonės dėl biudžeto lėšų, skirtų teisėjų darbo užmokesčiui, panaudojimo teisėtumo.

Teismas naudojami 3 737 m² žemės sklypu, esančiu adresu Gynėjų g. 6, Vilnius. Šiame žemės sklype yra Teismo patikėjimo teise valdomas ir naudojamas pastatas. Vilniaus miesto valdybos 2000-02-03 sprendimu Nr. 230V buvo nustatytos sklypo ribos ir dydis. Vilniaus miesto žemėtvarkos skyriaus 2000-02-10 žemės sklypų ribų paženklavimo aktu įforminta, kad Teismo sklypo ribos yra paženklintos, ir jų pagrindu parengtas žemės sklypo planas atitinka įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų reikalavimus žemėnaudų formavimui. Minėtame Vilniaus miesto valdybos sprendime Teismas buvo įpareigotas kreiptis į Vilniaus miesto žemėtvarkos skyrių dėl sklypo panaudos sutarties sudarymo, tačiau iki šiol panaudos sutartis nesudaryta.

Atsižvelgdami į nustatytas klaidas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui V. Greičiui rekomenduojame:

1. Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias materialinių pašalpų skyrimo ir darbo užmokesčio apskaičiavimo teisėtumą, teisingą biudžeto asignavimų naudojimą, atitinkantį ekonominę klasifikaciją, ir ūkinių operacijų užregistravimą apskaitos registruose teisės aktų nustatyta tvarka;

2. Įteisinti įstatymų nustatyta tvarka žemės sklypo naudojimą ir užregistruoti jį buhalterinėje apskaitoje.

Prašytume iki 2005 m. gruodžio 31 d. informuoti Valstybės kontrolę apie pateiktą rekomendacijų įgyvendinimą.

Finansinio audito 2-ojo departamento direktorė

Vida Atraškienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Aurelija Brukštutė

Susipažinome:

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas

Vytautas Greičius

Finansų ir buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja

Henrika Ališauskienė